Ч. 164. Львів, Середа, дня 24 липня (6. серпня) 1902. Річник VI.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор
на чверть року	5 кор.
на місяць	1·70 кор.

За границею:

на цілий рік	16 рублів або 36 франків
на пів року	8 рублів або 18 франків

Поодиноке число по 16 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Тридержавний союз а Поляки.

(+) Віднова тридержавного союза, яка недавно послїдувала, дає привід до всяких здогадів про єго єство. А іменно застановляють ся дневники над тим, чи сей відновлений союз зовсїм похожий на давний, чи може війшов він на нову дорогу, позаяк Італії не вважають певним союзником, на якого можна би в трудній хвилї покладати ся.

Так іменно Münchener Neueste Nachrichten в статї з Будапешту, імовірно пера бувшого керманича прасового в мінїстерстві заграничних справ бар. Дочі, а тепер противника ґр. Ґолуховского, запевняють, що Італія, хоч відновила союз, залюбки лине до Франциї і Росиї, бажаючи приєднати собі їх прихильність, бо лише Франция може допомогти Італії до осягненя Триполїсу. Від Росиї знов сподїває ся Італія осягнути дозвіл на забор Альбаньского побережа і ся цїль мала бути головною понукою паломництва Віктора Імануїла до Петербурга, що у Віднї вельми не сподобало ся. Мінїстерство заграничних справ у Віднї радо би вельми знати, що було предметом розмови між Прінетім а Лямсдорфом в Петербурзї.

Задля того задають собі і в Берлинї і у Віднї питанє, чи відновлений на папері тридержавний союз видержить пробу на случай стички континентальних держав. Будапештеньский дипльомат думає отже, що відносини тридержавного союза змінили ся в некористь Австро-Угор.

Тимчасом витравний Austriacus Sonn- u. Montags Ztg. доказує, що сам договор тридержавного союза творить лише рамцї без практичного значіня для подрібних військових умов. Договор без тих умов похожий на коверту без листу, а до умов ще не прийшло. Ґр. Більов уратував лише позори, а на тім бодай вельми єму залежало, щоби показати сьвітови, що Нїмеччина не є відокремлена, до якого веде недовірє до плянів сеї держави. Austriacus думає отже, що відносини тридержавного союза зложили ся в некористь Нїмеччини.

Півурядовий орґан д-ра Кербера, Montagsrevue, доказує знов, що дипльомати не вдають ся у виконанє цїлий союза, се річ військових кругів. Союз відновлено, а чи військові умови будуть відновлені і в якім видї, се річ ґенеральних штабів. Тридержавний союз має відпорну цїль, обезпеченє ненарушимости областий кождого союзника. Італія повинна тямити, що Берлин і Відень запевняють їй посїданє Риму і Церковної держави. Най Італія стане в суперечности з Віднем і Берлином, тодї вирине на дневну чергу справа независимости папскої держави. Се виразна погроза!

Серед сеї суперечки полїтиків і дипльоматів о єство тридержавного союза висловили також Поляки свій погляд в сїй справі via Америка в тижневнику »Zgoda«, який виходить в Чікаґо під редакциєю проф. Томи Сємірадзкого. Ся статя так цїкава і так ясно і виразно відкриває цїли і змаганя Поляків, що наводимо дословно дотичну частину. Тижневник сей пише:

»Для Поляків тридержавний союз не є симпатичною комбінациєю. Мати в перспективі помагати Нїмцям против Росиї і навідворот, не є се анї милою річию, анї дуже заохочуючою. Стократ милїйшою і більше обіцюючою на будучність була би для нас комбінация Анґлії, Франциї і Австриї против Нїмеччини і Росиї. Она істнувала вже раз в XIX столїтю і зробила богато доброго для цїлої Европи. Але ґенїяльна голова Бісмарка і єго зелїзна рука завше ще тяжить над Европою і єго дїло жиє єще і буде жити якийсь час. Є всюда зародки противні єму. В Австриї істнує досить значна противнїмецка партия; у Франциї є противники Росиї і приклонники Анґлії. Але всьо те є нїчим в прирівнаню до противної маси.

»Тож остає нам чекати лише на те, що вирине в будуччинї з теперішного стану річий. А вичікуючи, належить зібрати істнуючі сили і витворювати нові. Належить заплоднювати души і уми як найбільшого числа Поляків ідеєю потреби независимости Польщі в якій-небудь формі і згуртувати ісповідників сеї ідеї в одну орґанїзацийну цїлість під одним спільним народовим ржондем. Чим скорше се і лїпше буде зроблене, тим менше страшними будуть для нас і менше шкідливими всякі полїтичні комбінациї, до яких правительства заборчих держав втягають нас мимо нашої відомости і волї«.

Се мабуть не потребує окремих коментарів.

Польска праса про страйки.

Przegląd заперечує вістцї поданій Kurjer-ом lwowsk-им про неприхильне принятє д-ром Кербером галицко-шляхоцкої депутациї під проводом Яворского задля заведеня виїмкового стану в Галичинї. Консервативний орґан твердить на підставі листів, одержаних з Відня, що всьо збуло ся як слїд і жадних диференций не було на тій авдиєнциї. Для характеристики зміни фронту навіть самим Przegląd-ом, який найбільше горлав за заведенєм противзаконних репресалїй, наведемо з послїдного числа: »Найважнїйшу причину страйків, якою є еміґрация робучого люду до Америки, де зарібки робітників є більші чим у нас, а легкість дістати ся там є надзвичайна. Еміґрацийні аґенти оповідають чуда про тамошні відносини, а люди думають собі, що і тут так повинно бути і се головно спровадило нинїшне безвідрадне положенє земельних властителїв і посесорів, до яких належить зачислити також польске і руске духовеньство на селї«. — Отже прецїнь раз провидїв навіть і Przegląd, що причин страйків треба деинде шукати, не виключно в гайдамацкій аґітациї і »ненависцї до Ляхуф«.

Słowo polskie містить баламутну вступну статю в справі оголошеного остереженя намісником. Зазначуючи, що се виїмковий случай, щоби представитель правительства заповідав єго наміри, застерігаючи ся, що се робить з порученя центрального правительства, твердить, що др. Кербер натискає на намісника за радикальнїйшим виступленєм, а він сему опирає ся цїлою силою. Мимо сего, що тим способом шляхотний намісник ризикує своє становиско, однак не хоче пустити води на млин Русинів, яких *потайним бажанєм було би, щоби пропасть межи польским а руским населенєм поглубила ся через заведенє виїмкового стану, чи там наглих судів.*

Що се все перекручене навпаки — сего відай не треба поясняти.

Dziennik polski нападає на руске духовеньство з нагоди маючої ся появити митрополичої куренди до духовеньства в справі страйків. Оставляємо на боцї єго замітки, але спитаємо взагалї, чи становиско нашого духовеньства супроти тої furies polonica, яка вибухнула була з нагоди страйків, могло бути інакше? Слабші духом відтягнули ся зовсїм від своїх парохіян, бо всяку інтервенцию польскі дневники толкували на зле, перекручували і безчестили. Найлїпшим доказом справа авскультанта судового п. Новаковского, який аж мусїв виступити зовсїм з суду через те, що єго в найлїпшім намірі підняту і *пожаданим успіхом* для обох сторін вінчану інтервенцию представив той самий Dziennik гайдамацким підбурюванєм. А ті сьвященики, що повіреного собі стада не оставили навіть в тяжкі дни горя, не могли станути на иньшім становиску, як звісна відозва »Народного Комітету« і послів, в якій попри леґальність і мирність заакцентовано також бережене інтересів селяньства і корисне полагоджуванє страйків.

Так само Przedświt у вступній статї завзиває дїдичів до орґанїзациї против хлїборобского руского населеня, а в дописи з Перемишлян денунциює цїлий ряд руских сьвящеників за їх аґітацию за страйками, хотяй не наводить жадних доказів на свої денунциациї. Того всього не було би, колиб польскі обшарники згодили ся на якийсь можливий modus vivendi, а в першій лїнії колиб польска праса приложила до сего руки. Та на жаль, она лише ятрить і напастує.

Один лише фаховий Rolnik виступив з між польских часописий з реальним проєктом полагодженя відношеня між двором а селом. Перемиский Rolnik пише: »Одним з средств, лежачих в наших руках, було би рішуче стремлїнє до заводженя *акордової працї* і відповідної винагороди за неї. Винайденє ключа винагороди за акордову працю не було би трудним, коли за підставу обчисленя в кождій околицї зберемо дати, кілько і якої роботи може робітник доконати денно і сли єї добре виконає, на яку заслугує платню. І так пр. в наших сторонах платня

за вижате морґа жита	виносила би	6 К	50 сот.
„ „ пшеницї	„	8 К	— сот.
за кошенє „ збіжа на грядки		2 К	40 сот.
„ „ сїножати		2 К	20 сот.
„ „ конюшини		1 К	80 сот.

і т. п., а тодї зменшили би ся знатно кошти догляду, які можна би розложити і єще піднести о якийсь процент платню робітника. Для більшої вигоди, і щоби робітник знав, яку просторонь має обробити, так орні поля, як і сїножати повинні бути подїлені на полоси по 5 або 3-моргові. Так само була би означена цїна за оброблене морґа чи гектара цукрових бураків, молотїльника від копи і т. д.«

Алеж лише о те ходить, ласкаві панове! Певно, що колиб польска праса відразу була станула на тім становиску і хлїборобскі страйки трактувала з економічної сторони, то вже нин

все збіже було би в стиртах. Та лише на будуче ми мали би одно застереженє: коли вже прийде до згоди що до платнї, нехай она буде назначена *для місцевого населеня* а не для мазурів, як на се вказує згаданий Kolnik. Таке »руґованє« руского мужика певно не вийде на здоровлє »польскій ідеї«, а причинить ся фатально до несупокою і роздору в краю.

Допись

Коломия, 2. серпня 1902.

(*Від'їзд о. д-ра Хомишина з Коломиї. — Наверненє д-ра Дудикевича і єго супруги. — Бурса св. Арх Михаїла діставсь в руки кацапів на все. — Подяка і пращанє о. д-ра адміністратора. — Новий адміністратор о. декан Ґлєбовіцкі. — О. Семйоноф.*)

От і о. др. Хомишин дня 1. серпня с. р. опустив Коломию, а адвокат др. Дудикевич прощаючись з ним, прослезив ся. Чиж не було може за ким? Другий адміністратор а ще більше парох певно не піде під лад нашого амбасадора так, як пішов дотеперішний о. др. адміністратор. Шкода, що, як написало »Русскоє Слово«, є він дуже вчений. По нїм Русини народовцї сподївали ся чого иньшого. Тому прибутєм єго тїшились, а доказом того дописи в »Руслані«, бо надїялись, що він масї несьвідомій, притягнувши єї своїми проповідями до церкви, вкаже правдиву дорогу своїм поступованєм та пристованєм з людьми, котрі стоять на чолї руско-українськоі інтеліґенциї, як також буванєм від часу до часу в товариствах сеї партиї. Но сталось інакше. О. др. Хомишин записав ся вправдї до товариства »Родина«, але вкладки анї одної не заплатив, з людьми поважаними а церкві прихильними нїколи не зносив ся, але за те майже що дня був в домі амбасадора д-ра Дудикевича. Не дивно отже, що танцював так, як єму сей заграв. Спитає неодин, що сталось др. Хомишинови, таж я єго знаю яко народовця? Так і ми гадали, але послухайте дальше. О. доктор є трохи зарозумілий і хотїв, щоби всї і вся єго слухали та єму ві всїм повинували ся. А що не кождий уміє так гнутись, як кождий кацап — тому й таки зараз з початку не припали о. адміністраторови народовцї до серця, але др. Дудикевич і вся прислуга єго. Тому о. доктор почав громами кидати нїби то на всю інтеліґенцию коломийску не тілько на засїданях брацтва церковного, але і на проповідях, щоб міщан від неї відчужити, а тим і лекше було в руки кацапскі віддати брацтво церковне і бурсу св. Арх. Михаїла. Бож і побожнїйшого в часї адміністрованя о. доктора над Дудикевича і єго госпожу в Коломиї не було. Він сам бував на ріжних богослуженях, ставав в першій лавцї, а на вечірни перед тетраподом, хрестив ся, не гадайте, от так нїби мухи гонив, але повагом робив великий знак хреста сьвятого, за кождим разом кланяв ся, сьпівав навіть »єзуїтскі« піснї, ішов до мированя, виходив все з лавки, щоб поцїлувати євангелию — а єго госпожа яка сталась побожна! Всї вівтарі прикрашала цьвітами в трікольор та вписалась навіть до тов. »Найсолодшого Серця Ісусового« а Юлько Кисїлевский, кажу Вам, то не з малою сьвічкою ішов перед о. адміністратором, але з великою восковою, часто навіть з трійцями.

Своїм фарисейством отже позискали собі довірє о. Хомишина, а др. Дудикевич допняв давно упрагненої цїли, став предсїдателем брацтва, а яко такий і настоятелем бурси.

О. др. Хомишин випираєсь вправдї, що він сему не винен, що брацтво має свої статути, але, як то кажуть, говорила небіжечка... — Єслиб о. доктор був справдї добрим народовцем і хотїв дещо доброго для міщан зробити, та хотїв, щоб по нїм добра память лишилась, повинен був перестеречи народовцїв перед лапкою, яку наставив др. Дудикевич.

Но пропало місце для наших людей, як о. Лепкий і п. Кульчицкий, за котрих побуту в видїлї брацтва св. Арх. Михаїла помальовано церков величаво (за кільканайцять тисяч), відреставровано вікарівку, обгороджено церков новими, зелїзними штахетами, що коштують кілька тисячів, куплено новий будинок на бурсу, а все без конкуренциї і лишено ще поверх 4.000 К в скарбонї брацтва. З тими людьми о. Гриць Хомишин не хотїв іти, а зайшов собі в кумпанїю з великим унїятом Дудикевичом, славнозвісним чиновником почтовим Юльком Кисїлевским, іздателем листів божих на всякі хороби і нещастя Михайлом Білоусом та д. Насальским, видавцем кацапскої бібліотеки. Тому здивувало не мало всїх, що такий іскренний приятель д-ра Дудикевича, покликаний на ректора семинариї. Очивидячки він склонює ся до людий, що вздихають не для цїлий унїї на схід та мабуть хоче і молоде духовеньство в тім напрямку виховувати. Бо чейже не безосновно »Ґалїчанїн« і »Русскоє Слово« заявили, що о. др. Хомишин викоренить українського духа з духовної семинариї.

Хотячи вічно лишитись в памяти кацапнї коломийскої, о. Хомишин вже по своїй номінациї не противив ся змінї статутів брацтва (і то в такім часї, коли майже нїкого з народовцїв належачих до брацтва нема в Коломиї) в сей спосіб, щоб бурсу, котра до сеї пори була під доглядом брацтва, а за церковні гроші куплено реальність і справлено все потрібне, відлучити зовсїм від брацтва. Бурса ся перейти би мала в руки »общества«, а радше в руки Дудикевича і всїх »одномишленников« єго. Так то відвдячив ся о. Хомишин кацапам за їх »унїятство«, але сим зробив велику кривду Руси-Українї, бо причинив ся до заложеня нового гнїзда гадючого, з котрого вийдуть ренеґати і яничари, що бідну неньку Україну будуть розпивати, а синам єї очи вилуплювати. А се уступство обрушило навіть байдужних на все, як здавало-б ся коломийских міщан, котрі против такої кацапскої господарки, шкідливої для маєтку церковного, устроїли в короткім часї о. Грицькови Хомишинови аж дві демонстрациї і то в сам день єго пращаня (в Коломиї о тім оповідають ріжні річи), а вечерок пращальний, який урядив (нїби то совіт брацтва) свому іскрейнїйшому другу др. Дудикевич, поніс страшенне фіяско, бо запрошена обіжником руско-українська інтеліґенция відмовила своєї участи, а з кацапскої навіть, крім д-ра Дудикевича, Юлька Кисїлевского і Герасимовича, нїхто на пращанє не хотїв жертвувати 10 К.

Так то пращали нові союзники о. др. Хомишина, свого дїяльного члена, а міщаньство свого »улюбленого« адміністратора.

Радуй ся і ликуй Коломиє, ібо адміністратором твоїм став тепер дуже твердий декан, атєц Ґлєбовіцкі, що мешкає 20 км. від Коломиї. В адміністрациї парохії, як запевняють висші кацапскі сфери, послугуватись буде при сповідях, проповідях і Службі Божій на тижни — телеґрафом Марконїого, — а функціонувати буде при тім апаратї дуже спосібний Юльцьо Кисїлевский. Вірні коломийскі тільки що недїлї будуть могли з кривдою слобідских вірних оглядати обличє о. декана і любуватись єго медоточивим словом. За се о. декан буде мусїв серебренники возити аж до Слобідки і з тамошними мішати. Нема то, як бути кацапом в консисториї станиславівскій!

Однак в довге таке завідательство навіть самі кацапи не вірять. Бо всїми силами старають ся притягнути аж з Відня до Коломиї добре знаного о. Семйонова — обіцяючи єму, що конкурс на Коломию буде єще раз розписаний, а тодї він отримає парохію так як $2 \times 2 = 4$. Однак як ми числимо, то о. Семйонов може ту парохію дістати як $2 \times 2 =$ лямпа.

Впрочім най пробує. Однак не знаємо, чи о. митрат Фациєвич, що не дуже рад номінациї Впр. о. Філяса, а як зачуваємо навіть і здибатись з ним не хоче, на се позволить, бо він для себе Коломию тримає в резерві.

Міщанин.

З другої півкулї.

До справозданя консуляту в Курітибі долучена табеля, з якої можна переконати ся, як дуже устала в послїднім часї еміґрация до Бразилїї, так що під пору, можна сказати, нема єї зовсїм.

Ч. 15911. Ц. і к. Консулят в Курітибі.

Виказ

про рух іміґрацийний в Парані в роцї 1900.

Прибули в	Австрийцїв: Родин	Австрийцїв: нежонатих	Австрийцїв: Разом людий	З	Загалом	via пристань
Січни	2	2	9	Прус 1	10	Ґенуа
Лютім	6	1	31	—	31	„
Марцю	16	1	80	—	80	Бремен
Цьвітни	6	-	26	—	26	10 з Бремен 19 з Есп. Санто
Маю	3	—	18	—	18	Бремен
Червни	1	-	2	—	2	„
Липни	3	1	10	Росиї 27	37	„
Серпни	—	—	—	—	—	—
Вересни	2	—	6	—	6	via Гамбурґ
Жовтни	1	1	4	—	4	з Ст. Павльо переселили ся, де перебували 4 роки
Падолистї	—	—	—	—	—	—
Грудни	—	—	—	—	—	—
Разом	40	6	186	28	214	

Вернули домів в	Родин	Нежонатих	Разом людий
Січни	—	1	1
Лютім	2	—	8
Марцю	8	4	35
Цьвітни	1	1	4
Маю	—	—	—
Червни	—	—	—
Липни	—	1	1
Серпни	—	—	—
Вересни	—	—	—
Жовтни	—	1	1
Падолистї	—	—	—
Грудни	—	—	—
	11	8	50

Курітиба, 31. грудня 1900.

За докладну відпись
Відень, 10. червня 1901.
цїс. радник і директор експедиту в ц. к. Мінїстерстві внутрішних справ
Фром в. р.

Ц. і к. Консуль
(*В. Поль*).

Новинки.

— **Календар**. В середу: гр.-кат. Бориса і Глїба; рим.-кат. Преображенів. — В четвер: гр.-кат. Анни; рим.-кат. Каєтана.

— **Від Адміністрациї**. Просимо наших ВП. Передплатників, відновити як найскорше передплату і вирівнати залеглости, бо на кредить рішучо не будемо посилати часописи.

— **Промоция**. П. Михайло Яник, професор II ґімназиї в Перемишли одержав на Ягайлоньскім університетї в Кракові степень доктора фільософії, на основі розвідки »Мелетий Смотрицкий, єго житє і писаня«.

— **Хлїборобскі страйки**. В гусятиньскім повітї — як доносить кореспонд. бюро — страйк треває ще в 8 громадах. По всїх селах вештають ся військові патрулї і жандарми, та арештують, кого попаде. З Товстенького сидить в арештї 8 людий; з иньших сїл арештовано по кілька мужиків для постраху. В Копичинцях страйкуючі виграли 9. снїп (перше 12—14), дорослий робітник 60 кр. (перше 35 кр.) дївка 40 кр. (перше 18 кр.) погонич 25 кр. (перше 12 кр.) В Коцюбинцях за виливом о. Білиньского заключено писемну угоду ще кориснїйшу. В Коцюбиньчиках страйкарі між иньшими услівями зажадали також, аби пан нагнав »ржондцу«. Мазури жадають 6 К денно, а коломийщаки приїхали за 1·40 К. В Коцюбинцях є два фільварки. По тижни страйку на двох фільварках посесори уступили і за інтервенциєю місцевого сьвященика прийшло до угоди. — Новий страйк вибухнув в Крогульци.

В Чортківщинї страйкує 10 громад: Швайківцї, Криволука, Антонів, Мухавка, Нагірянка, Хомаківка, Салївка, Волина, Шульганівка і Ягольвиця стара. В Звинячи чортківскім завдяки вирозумілости спорячих сторін, т. є селян робітникім і посесора жида п. Вайнберґера, повело ся місцевому сьвященикови полагодити спір. Страйкуючі селяни згодили ся з посесором на 9. снїп жатий, 10. кошений, також на відповідне підвисшенє цїни денного робітника. Минулого року давав двір 11. і 12. снїп.

В Теребовельщинї треває страйк в 13 громадах. До Брикулї нової і Слобідки струсівскої вислано комісарів староства з військом. В Кобиловолоках страйк покінчив ся побідою селян завдяки інтервенциї пос о. Богачевского.

В збаражскім повітї страйкує 6 сїл.

В Золочівщинї мимо спокою в страйкуючих селах стоїть всюда військо. В Гарбузові в двірскій стодолї кватирує цїла компанїя піхоти і кількох уланів. — Новий страйк вибухнув у східній части повіту в селах: Манаїв, Гукаловець, Перепельник, Нуща, Метеєва і Тростанець малий.

В Бережанщинї прибрав страйк широкі розміри. Онодї — як доносить »Дїло« — вибухли нові страйки. Особливо обхопив сей рух найтемнїйший і найбіднїйший кут, Козлївщину. Там страйкують: Олесє, Геленків, Вибудів, Будилів, Капливцї, Медова, Бимиславка і Целенївка, т. є 5 нових сїл. Люди тримають ся солїдарно і не хочуть йти до роботи, хоч всї дуже бідні. В Будилові жид Ротштайн спровадив 75 Бойків і післав ще по робітників. До тепер не удало ся людям відмовити Бойків від роботи. Один панок хотїв спровадити Мазурів а ті хотїли 7. копу, 12 зр. на дорогу, харчу і по пів кірця збіжа. — В Шульганах прийшло до згоди за 10 снїп, а в Гіновичах дїдич без страйку дав 8. снїп. Управитель дібр в Мечищові добровільно підвисшив денну платню о 10 кр. В Двірцях і в околици без страйку дїдичі підвисшили платню на 60 кр. — Онодї арештовано в Конюхах п. Теодора Зарицкого, сина пароха з Августівки за мниме підбурюванє селян до страйку.

В Перемишлянщинї застрайкували ще громади: Вишнївчик і Дусанів. В перемишлянскім судї переслухано і випущено на волю Демянчука і академиків: Кекиша, Танчаковского і Боднара, а акад. Кушнїра мають відставити до Бережан.

В Каменеччинї вибухнули нові страйки в Волинї деревляньскій, Нагірцях, Вирові і Тадаю. — В Милятинї страйкуючі заключили з двором таку угоду: Копа жита 50 кр., пшеницї 45 кр. (перше 25 кр.) Денний робітник хлоп від 1/6—1/9 90 кр., від 1/9—1/11 70 кр., від 1/11—1/6 45 кр., (перше від 25 кр. до 50 кр. Дївка від 1/6—1/11 50 кр., від 1/11—1/6 28 кр. (перше від 16 кр. до 30 кр.). Подавальник снопів 40 кр. низше 18 лїт (перше 25 кр.). Денна робота кільми від 1/7—15/9 2 зр. 50 кр., від 15/9—1/11 і 1/3—1/7 2 зр.; від 1/11—1/3 1 зр. 50 кр. Місячник від 1/6—1/11 12 зр. Риза 5-морґова: підклад 8 зр., орка 9 зр., кошеня 6 зр., вязаня 6 зр., риза 5-морґова кошеня і вязаня гороху, вики або бобику 17 зр. Вязанє ризи за машиною 6 зр. Копанє бульби або бураків від кірця 15 кр. Першеньство мають місцеві. Отава на половину з доробком. Конюшина лїпша на 6 копицю, гірша на 5-ту. Пашенє худоби на паренинї, стерни по зборі і на скибах заораних від штуки 60 кр. Рови »кругляк« і за лїсом не вільно наймати на пасовиско. Молоченє жита від копи 40 кр. гороху і бобику 50 кр. Чищенє лїса на 4 купку без пенька.

Социяльно-демократична партия у Львові скликала на вчера збори в справі хлїборобских страйків, але полїция заборонила відбути збори.

— **Кость Танячкевич**, син бувшого посла о. Данила Танячкевича, студент медицини в Відни, о котрого арештованє за мниму участь в страйковім руху ми доносили, сидить вже пятий день в арештї і не їсть. Так доносить телеґрама з Золочева.

— **Видїл товариства „Руский Дім Народний“ в Калуши** отвирає з початком шкільного року, т. є. 1. н. ст. вересня, бурсу селяньску для учеників 3. і 4. кляси шкіл народних. Приміщенє знайде 10—12 хлопцїв селяньских в віцї не більше як 11 до 12 лїт. Услівя принятя: 1) Доплата готівкою 3—5 кор. місячно. 2) Достава віктуалів в протягу року а іменно: бараболї 300 кільо, круп ячмінних, гречаних і пшоняних по 26 кільо, гороху і фасолї по 10 кільо, муки пшеничної питльованої 50 кільо, кукурудзяної 25 кільо, омасти 10 кільо, з чого 7 кільо солонини і 3 кільо масла, хлїба тижднево 2 бохонцї, капусти 1 копу а бураків ½ кірця. Родичі або опікуни мають перед 28 серпня зголосити ся устно або письменно до д-ра Куровця і передложити сьвідоцтво шкільне і метрику, а в день 28. серпня о 4. год. з полудня враз з школярами явити ся в хатї »Народного Дому« в Калуши в цїли переговорів що-до принятя. За Видїл Народного Дому в Калуши: Др. Куровець, Др. Кос, о. Петрушевич, Я. Коритовский.

— **В Коломиї**. Будова »Народного Дому« вже на покінченю. Цїлость представляє ся дуже гарно. — Віднова церкви св. Михаїла розпічне ся небавом. Пляни і кошторис вже готові, а роботи віддадуть ся в дорозї публичної лїцитациї.

— **Град в Стрийщинї**. В околицї Стрия шалїла в недїлю вечером грізна буря з дощем і упав град величини волоских горіхів. Наслїдки бурі і граду сумні, бо в домах повибивав богато шиб, а на поли знищив все невижате збіже.

— **Станиславові** увязнено Сахара Бурштина, властителя лїсів, млинів, складів муки і пятьох камениць в Надвірнї, за довги більше як 100.000 корон.

— **Крадїж**. Йосиф Баландюк, слуга, родом з Голоска коло Львова, украв в дворі в Кузьминї 3.400 К готівкою і утїк в незвіснім напрямі.

— **III міжнародний з'їзд студентів в Будапештї** відбуде ся в днях від 24. вересня до 1. жовтня с. р. Проґрама з'їзду є отся: 24. привитанє на будапештеньских двірцях делеґациями угорских студентів і студенток, і товариські збори; 25. торжественне отворенє з'їзду угорс. мінїстром просьвіти в ратуши (стрій народний або фраковий з народною відзнакою), пополудни принятє у протекторів з'їзду, с. є у президента мінїстрів Селя і мінїстра просьвіти Влясїча, а вечером ґалеве представленє в королївскій опері; 26. наради з'їзду, звиджуванє королївскої палати і нового парляменту, а вечером бенкет устроєний орґанїзацийним комітетом; 27. наради з'їзду, відвідини ректорів висших наукових заведень, міжнародні борби силачів і спортові забави на острові св. Марґарети, вечером принятє шефів делеґациї у мінїстра просьвіти і представленє в театрі »Уранїя«; 29. наради з'їзду, пополудни принятє у президентів Будапешту, борби атлетів, спортові забави, роздача нагород, штучні огнї і концерт: 29. наради з'їзду, пополудни звиджуванє міста, вечером ґалеве представленє в народнім театрі; 30. торжественне замкненє з'їзду, пополудни звиджуванє музеїв і т. п., вечером пращальний бенкет устроєний містом Будапешт; 1. жовтня прогульки в околицї (м. Дебречин, пуст. Гортсбаде, опатс. Жірс, озеро Болотне і т. п.). — З'їзд відбуде ся заходом міжнародного товариства студентів »Corda Fratres«, який подбав про найдальше сягаючі улекшеня для учасників з'їзду. Їзда угорскими зелїзницями буде безплатна. Угорскі академики видали відозву до студентів всїх народностий з запросинами на з'їзд. Маємо надію, що наша академічна молодїж возьме також громадну участь в з'їздї і завчасу завяже са комітет, який мав би постарати ся о офіцияльні запросини для охочих до виїзду та о всякі полекші на зелїзницях і підчас побуту в Будапештї.

— **Намірене самоубійство**. Онодї в корчах побіч входової брами до т. зв. Стрийского парку у Львові, стрілив до себе з револьвера диєтар судовий Ст. Кучуркевич, лїт 24. Рано вийшов він на прохід зі своїм товаришем, попращав ся з ним та зайшовши в корчі, стрілив до себе. Куля вимірена в серце хибила цїли і застрягла в місци коло печінки. Умираючого завезено до шпиталю. При самоубійнику найдено лист, з котрого виходить, що причиною самобійства були довги, яких не міг позбути ся. В листї до підприємця похоронів п. Курковского просить, щоби той похоронив єго за дармо, бо родина бідна і не має чим заплатити.

— **Фальб** заповів на серпень: Місяць сей можна що-до погоди подїлити на три части: Від 1. до 10. Перший тиждень досить сухий. Відтак настануть дощі, походячі по найбільшій части від туч в Австриї, Німеччинї і Франциї. Теплота відповідна до пори року. День 3. є кратичним днем першого степеня, котрий однакож зазначить ся слабо з причини посухи. Від 11. до 24. велика посуха. Задля критичного речинця — 19-го, другого ряду, настануть численні бурі, побіч котрих лиш місцями будуть і сильнїйші дощі. Теплота збільшає ся в сїй порі до незвичайної висоти, а впрочім є нормальна. Від 25. до 31. знов дощі, але лиш в послїдних днях можна сподївати ся більших дощів. З початку при дуже великій теплотї численні тучі, пізнїйше меншають, а теплота зачинає спадати.

— **Марконї пляґіятором**. В філядельфійскім тижневнику Saturday Review хтось замістив статю, в якій називає Марконїя пляґіятором. Автор каже, що Марконї сам не винайшов способу телеґрафованя без дроту, але прямо украв сей винахід італїйскому офіцирови маринарки марґр. Солярому.

— **Мудра малпа**. Зелїзничий будник коло стациї Цітенгаґе в полудневій Африцї виучив малпу (Hylobates agilis) наставляти зворотницю і виконувати всякі потрібні роботи на шляху. За послугу будник частує свого робітника-малпу цигарами, які она пристрасно курить.

— **Дім гри в Сербії**. З Білгороду доносять, що в Топчідер мають отворити дїм гри, подібний як в Монте Карльо. Сербска праса спершу виступала проти сеї новости, але тепер в виду фінансового занепаду Сербії навіть старає ся доказати, що дім гри принесе більше хісна, чим шкоди.

— **Заговор на житє султана**. В Царгородї увязнено наслїдника турецкого престола кн. Решида за заговор на житє султана.

— **Супружа траґедия у Відни**. На передмістю Леопольдштадт у Відни хотїв онодї муляр зі Львова, Джазґа, убити свою жінку, що розвела ся з ним. Перед чотирма роками оженив ся був Джазґа з теперішною своєю жінкою, з котрою знав ся вже від давна, але супружество від самого початку не було щасливе, бо Джазґа був дуже зависний, і тим жінку дуже мучив. Три роки жили з собою, наконець розвели ся. Вікторня Джазґа пішла на службу до якоїсь львівскої родини Карпів, і з нею виїхала перед кількома місяцями до Відня, де мешкала при улицї Черґіна. Чоловік пішов за нею, бо мимо того, що они розвели ся, він любив єї. Заходив кілька разів до неї і хотїв з нею погодити ся, але она не хотїла вернути назад до него. Коли Вікторня Джазґа онодї о ½9. год. рано вибрала ся на купно до міста, заступив єї чоловік дорогу, і спитав, чи она все ще гнїває ся на него. Коли она не хотїла з ним говорити, він винав ніж, і пробив ним єї сїм разів, поробивши глубокі рани. Нещаслива ледви ще мала тільки сили, що по трох східцях вибігла до робітнї якогось кравця, і там, облита кровю, впала на землю. Тимчасом убійника, котрий кинув ніж від себе і пустив ся втїкати, зловили люди і віддали в руки полїциї. Вікторию Джазґу, небезпечно поранену, відставило ратункове товариство до шпиталю.

Телеґрами.

Відень, 5. серпня. Державна рада на однім із засїдань ухвалила наглий внесок, яким домагає ся від правительства, аби громадам за справованє аґенд, що випливають з порученого круга дїланя, признало якесь відшкодованє. Правительство вивязуючи ся з сего жаданя парляменту приготовляє відповідний проєкт закона. Аби зібрати дати та інформациї, правительство розіслало громадам отсї питаня: 1) які справи, випливаючі з порученого круга дїланя, найбільше обтяжають громади; 2) котрі з тих справ вимагають зі сторони громади грошевих жертв; 3) коли і за які справи держава повинна признати таке відшкодованє; 4) після якої скалї має ся таке відшкодованє обчисляти і признавати.

Іспаньска королева з дочкою Мариєю Тересою прибула ту пополудни з Монахова. На двірци привитав королеву іспаньский амбасадор. Королева від'їхала до Бадена.

При офертовій розправі на будову зелїзницї Самбор-Угорска границя, подїленої на секциї, одержали: будову мостів братя Центнер, роботи на IV секциї фірма Еміль Вайнер, на V секциї будапештеньска фірма Ґрінвальд і Шіффер.

Ґаштайн, 5. серпня. Прибув ту на купелї мінїстер просьвіти др. Гартель.

Румуньский король приїде до Ґаштайну дня 6. серпня.

Білгород, 5. серпня. Скупчина приняла в 1-ім читаню проєкт позички більшостию 5 голосів.

Софія, 5. серпня. Македоньский конґрес збере ся ту в серпни с. р.

Льондон, 5. серпня. В подрібній дискусиї над буджетом, мінїстер війни Бродрік збивав заміт, неначе би воєнний уряд куповав нездорові і невідповідні конї на Угорщинї.

Париж, 5. серпня. Замиканє шкіл, удержуваних конґреґациями, відбуває ся дальше у всїх департаментах без перепони.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

Рахунок »Краєвого Союза кредитового«, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові за місяць липень 1902.

Стан довжний:

1. Уділи	35.660 кор.	46 сот.
Фонд резервовий . . .	1404 „	89 „
2. Вкладки:		
Стан з початком місяця липня 1902	469.723 к. 13 с.	
вложено . .	41.661 к. 39 с.	
винято . .	30.314 к. 29 с.	
Стан з кінцем місяця липня	481.070 „	23 „
3. Позички затягнені:		
Стан з початком місяця липня 1902	29.000 к. — с.	
затягнено . .	4.000 к. — с.	
сплачено . .	— к. — с.	
Стан з кінцем місяця липня	33.000 „	— „
4. Сальдо відсотків	8.307 „	58 „
5. Специяльна резерва . .	340 „	56 „
6. Решта чистого зиску з р. 1901	18 „	78 „
7. Непіднята дивіденда з р. 1901	955 „	42 „
Сума .	560.757 кор.	92 сот.

Стан чинний:

8. Позички уділені:		
Стан з початком місяця липня 1902	537.701 к. 20 с.	
сплачено . .	10.091 к. 45 с.	
уділено . .	8.400 к. — с.	
Стан з кінцем липня 1902	535.009 кор.	75 сот.
9. Движимости	869 „	51 „
10. Льокациї	10.268 „	80 „
11. Кошти спору	139 „	17 „
12. Кошти адміністрациї . .	1.731 „	42 „
13. Готівка	10.624 „	72 „
14. Друки для товариств . .	593 „	96 „
15. Папери фонду резервового і специяльної резерви	1.520 „	59 „
Сума .	560.757 кор.	92 сот.
кредит товариств . . .	243.050·—	
„ скриптовий . .	109.575·50	
„ парцеляційний .	106.440.—	
„ приватний . .	75.944·25	
Разом	535.009·75 кор.	

Членів прибуло 2, убуло 2, остало з кінцем липня 1902 — 382 з 927 декларованими уділами в сумі 46.350 кор. Стопа процентова від вкладок $4\frac{1}{2}\%$. Стопа процентова від позичок $5\frac{1}{2}$—7%. Затягнено позички в банку краєвім у Львові 33.000 кор. на $4\frac{1}{2}\%$.

Львів, дня 2. серпня 1902.

Др. Кость Левицкий. Кость Паньківский.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

яко гарна прикраса комнат є

Картини: **Верещаґіна, Шевченко в домовині і Сластьона, Шевченкова могила.**

Можна дістати через адміністрацию „Руслана“ з пересилкою за *1 кор. 60 сот.*

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна

Найславнїйша проґрама!

від 1. до 15. серпня 1902.

При співучасти військової музики 30. п. п.

1) **Марш.** 2) **Увертура.** 3) **Lisa Schliersee**, тирольска сьпівачка. 4) **Miss Theresitta**, артистка на линві. 5) **Wiliam і Lonny Olszański**, парадоксальні акробати ексцентричні. 6) **Hanny Luxa**, ексцентр. тирольска сьпівачка. 7) Орхестра. 8) **Maria** і **Carl Ohm**, тресура медведів, псів і коників. 9) **Орхестра**. Реклямоґраф. 10) **Trio Goltz**, артисти на линві на кружляючих ґльобах. 11) **Lanzetta**, імітатор Отеро і Фужер. 12) **Nelson Down's**, король монет. 13) **Nadrage**, комічний черевобесїдник. 14) **Американьский біоскоп.**

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя. Що пятниці **High-Life** представленє. Білети вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Начерки

Олекси Кузьми

I. том

можна набувати в Ставропигійскій Книгарни у Львові по цїнї 2 К за гарно оправл. примірник. (з почт. пересил. о 45 сот. більше).

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрациї »Руслана« та в обох руських книгарнях у Львові.

Цїна примірника на велїновім папери виносить всего **30 сот.** (з почтовою пересилкою 35 сот.).

ВІТРАКИ

цїлі зі стали або з зелїза, перевисшаючі всї конкурерцийні системи, до порушуваня млинів і господарских машин, будує

Антін Кунц

ц. і к. надворний доставець

в **Mährisch Weisskirchen**

Моравія, Австрия.

1(17—24)

— Санїтарного радника **д-ра Барвіньского Водолїчничий заклад Ельґерсбурґ** (оснований 1837). Сезон від 1. марця до кінця падолиста. 150 добірно устроєних комнат і 4 вілї з романтично положеним замком. Стация зелїзницї Plaue-Elgersburg-Ilmenau. Всякі водолїчничі процедури, електротерапія, масажа, лїчнича ґімнастика, Міченя тучне лїченє, диєтетичне і клїматичне лїченє. Особливо надає ся сей заклад до лїченя неврастенії, гістериї, гіпохондриї, пораженя, серцевих недуг, нервової астми, жолудкових недуг, безсорности, ревматичних і гостевих недуг, недокровности, золотухи і т. п.

Цїни вельми умірковані.

1. *Мешканє* почавши від 1 марки (60 кр.) до 5 марок денно з прислугою.

2. *Цїлий харч* дневно $4\frac{1}{2}$ марки (1. снїданє, 2. снїданє, обід (table d'hôte — 4 даня — в недїлю 5) вечеря).

3. *Все лїченє*, всякі процедури і купелї з лїкарскою заплатою і купелевою прислугою 2 марки денно. Перша конзультация числить ся окремо 10 марок).

Положенє вельми здорове і гарне серед Туриньского Лїса (560 метрів над плесом моря). О всякі вияснення і подрібні проспекти звертати ся треба до:

Sanitätsrath Dr. Barwiński's Wassenheil- u. Kuranstalt Bad Elgersburg im Thüringerwalde.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від I-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годині	до Львова
		6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
		6·20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова
		6·50	з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.
		7·45	з Янова
		7·40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче
		8·00	„ „ на дв. головний
		8·10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
		8·15	з Сокаля, Рави рускої
1.35		8·50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
		10·25	з Ряшова, Любачева
		11·55	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)
		1·10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава
		1·23	з Янова
2·20			з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.
2·35			„ „ на дв. голов.
		3·14	з Брухович (15. мая до 14 вер. в нед. і сьв.
		4·40	з Самбора, Стрия, Сколього (1/5 - 30/9)
		5·11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
		5·35	„ „ „ на дв. голов.
1·45		5·40	з Чернівців, Іцкан
		5·50	з Кракова
Ніч			
		6·00	з Сокаля, Белзця і Любачева
		8·04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
		9·12	з Брухович (15. мая до 14 вер. в нед. і сьв.)
12·15		9·20	з Чернівців, Букарешту
		9·25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)
8·40		9·50	з Кракова, Відня, Берлина) Ясла, Розвадова
2·31			
		10·03	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
		10·02	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. [illegible]
		10·20	„ „ „ на дв. [illegible]
		10·50	з Лавочного (Пешту) Хирова Калуша
		3·14	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче
		3·35	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	відходить о годині	зі Львова
		6·25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор
1·55		6·30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·09		6·43	„ „ „ дв. Підзамче
		6·35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича
8·30		8·40	до Кракова (Відня, Праги), Берлина
2·55			
		9·00	до Лавочного, Хирова, Калуша
		9·15	до Янова
		9·50	до Белзця, Сокаля, Любачова
		10·30	до Чернівців, Потутор
		10·40	до Тернополя, Потутор, дв. Підз.
2·40		10·57	„ „ дв. гол.
		1·25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлю і сьвята
		2·15	до Брухович від 15 мая до 14. вересня в недїлї і сьвята
		3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3·15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.
		3·26	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.
		3·30	до Ряшева, Хирова, Любачева
Ніч			
		6·10	до Станиславова, Жидачева
12·45		6·20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
		6·30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни а від 16 вер. до 30 цьвіт. 1903. щоденно
		6·35	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
		7·10	до Сокаля і Рави рускої
		8·16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
		8·25	до Перемишля
		9·00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець
		9·20	„ „ дв. Підзамче
		10·05	до Янова від 1. мая до 15. вер, в нед. і сьв.
2·51		10·30	до Іцкан, Чорткова
		11·00	до Кр кова, Відня, Варшави, Праги
		11.10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
		11·32	„ „ дв. Підзамче
		4·15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора
		5·50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно европейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) уділяє пояснень в справах зелїзничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацию

поручаємо

4 $\frac{1}{2}\%$ **листи гіпотечні**

4% **листи гіпотечні коронові**

5% **листи гіпотечні преміовані**

4% **листи товариства кредитового земского**

$4\frac{1}{2}\%$ **листи Банку краєвого**

5% **облїґациї Банку краєвого**

4% **позичку краєву**

4% **облїґациї пропінацийні**

і всїлякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнїйшім курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский.**

З друкарні В. А. Шайковского.